

ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ՀՐԱՅՐ ԹՈՎՄԱՍՅԱՆԻ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ

«ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ» ՀՀ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-206) ՓԱԹԵԹԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՆԱԽԱԳԾԻ ՄԱՍԸ	ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ
«ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ» ՀՀ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (Կ-206)	
Հոդված 2, Նոր՝ 2-րդ մաս	2. Ըստ անհրաժեշտության աշխատակարգային որոշմամբ Սահմանադրական դատարանը նիստեր կարող է անցկացնել նաև Հայաստանի Հանրապետության այլ վայրում: , իսկ 3-րդ մասը հանել:
Հոդված 4, 5-րդ մաս	5. Հայերենին տիրապետելու հանգամանքը հավաստվում է «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» ² Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 80-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով:
Հոդված 6, 1-ին մաս	1. Սահմանադրական դատարանի դատավորի, նրա ընտանիքի անդամների, նրանց զբաղեցրած բնակարանի և ծառայողական տարածքների, ծառայողական ավտոմեքենաների անձեռնմխելիության նկատմամբ ոչ իրավաչափ ներգործության կամ ներգործության սպառնալիքի դեպքում Սահմանադրական դատարանի նախագահի պահանջով իրավասու պետական մարմինները պարտավոր են անհապաղ ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները Սահմանադրական դատարանի դատավորի, նրա ընտանիքի անդամների և նրանց զբաղեցրած բնակարանի - և ծառայողական տարածքների, ծառայողական ավտոմեքենաների մեքենաների անվտանգությունն ապահովելու ուղղությամբ:
Հոդված 8, 2-րդ մաս	2. Սահմանադրական դատարանի դատավորի լիազորությունները դադարում կամ դադարեցվում են սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով նախատեսված հիմքերով եւ կարգով:
Հոդված 9, 5-րդ մաս	5. Սահմանադրական դատարանի դատավորը չի կարող բերման ենթարկվել, բացառությամբ երբ նա բռնվել է հանցանք կատարելու պահին կամ անմիջապես դրանից հետո: Իրավասու մարմին առանց Առանց փաստաթղթերի իրավասու մարմին բերման ենթարկված Սահմանադրական դատարանի դատավորը պետք է անմիջապես ազատ արձակվի նրա ինքնությունը պարզելուց հետո:
Հոդված 12, 1-ին մաս	1. Սահմանադրական դատարանի դատավորի լիազորությունները դադարում են, եթե՝

[Type text]

	<p>1) լրացել է նրա պաշտոնավարման ժամկետը,</p> <p>2) լրացել է նրա 70 պաշտոնավարման տարիքը,</p> <p>3) նա մահացել է,</p> <p>4) նա կորցրել է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը կամ ձեռք է բերել այլ պետության քաղաքացիություն.</p> <p>5) նա «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքով սահմանված կարգովն հրաժարական է ներկայացրել.</p>
Հոդված 12, 2-րդ մաս	<p>2. Սահմանադրական դատարանի դատավորի լիազորությունները սույն օրենքի 83-րդ հոդվածով սահմանված կարգով դադարեցվում են, եթե նա՝</p> <p>1) խախտել է Սահմանադրությամբ սահմանված անհամատեղելիության պահանջները.</p> <p>2) պաշտոնավարման ընթացքում զբաղվելու է քաղաքական գործունեությամբ.</p>
Հոդված 14, 1-ին մաս, 8- րդ կետ	<p>8) զերծ մնալ որպես արբիտր կամ հաշտարար գործելուց, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի,</p>
Հոդված 17, 2-րդ մաս	<p>2. Սահմանադրական դատարանի դատավորի պաշտոնավարման ժամկետը կամ 70 տարին իրանախա պաշտոնավարման տարիքը լրանալու հիմքով լիազորությունները դադարելուց առնվազն վեց ամիս առաջ Սահմանադրական դատարանի նախագահը Սահմանադրական դատարանի դատավորի ընտրությունների գործընթացը կազմակերպելու նպատակով տեղյակ է պահում համապատասխանաբար Հանրապետության նախագահին, Կառավարությանը եւ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին:</p>
Հոդված 19, 6-րդ մաս, 6-րդ կետ	<p>6. Սահմանադրական դատարանի 6) իրականացնում է Սահմանադրական դատարանի աշխատակազմի ընդհանուր ղեկավարումը, հաստատում է աշխատակազմի, դատավորների աշխատակազմերի կառուցվածքը եւ հաստիքացուցակը:</p>
Հոդված 24, 2-րդ մաս, 2-րդ կետ	<p>2) դիմողի անունը (իրավաբանական անձի դեպքում՝ անվանումը), հաշվառման (իրավաբանական անձի դեպքում՝ գտնվելու վայրի) կամ բնակության վայրի հասցեն, եթե այն տարբերվում է հաշվառման հասցեից, եթե դիմողը հանդես է գալիս ներկայացուցչի միջոցով՝ դիմողի ներկայացուցչի անունը, հաշվառման կամ բնակության վայրի</p>

	հասցեն, եթե այն տարբերվում է հաշվառման հասցեից,
Հոդված 25, 1-ին մաս, 4-րդ կետ	1. Սահմանադրական դատարան ներկայացվող դիմումին կցվում են՝ 4) դիմողի հայեցողությամբ՝ գործին առնչվող այլ նյութեր:
25, 2-րդ մաս, 4-րդ կետ	Սույն օրենքի 69-րդ հոդվածում նշված գործերով դիմողը պարտավոր է Սահմանադրական դատարան ներկայացնել նաև 4) իրավաբանական անձի պետական գրանցման վկայականի պատճենը կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ պետական հաշվառման համարը համարը հաստատող՝ պետական միասնական գրանցամատյանից վերցված համապատասխան քաղվածքը,
Հոդված 26, 5-րդ մաս	5. Եթե դիմումում առկա են այնպիսի թվաբանական, տեխնիկական եւ այլ ստեկամ ձեական սխալներ եւ վրիպակներ, որոնք կարող են շտկվել դիմումների ընդունման բաժնում՝ դիմողի կողմից կամ նրա համաձայնությամբ, ապա դրանք չեն կարող դիմումը վերադարձնելու հիմք հանդիսանալ:
Հոդված 30, 1-ին մաս	1. Սահմանադրական դատարան ներկայացված դիմումը դիմողը կարող է հետ վերցնել մինչև գործի դատաքննությունն սկսվելը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Սահմանադրական դատարան դիմելը դիմողի պարտականությունն է:
Հոդված 39, 1-ին մաս	1. Սահմանադրական դատարանի նախագահը և գործով զեկուցողը որոշում են դատարանի նիստին հրավիրվող անձանց շրջանակը:
Հոդված 42, 1-3-րդ մասեր	1. Սահմանադրական դատարանը, իսկ գործը դատաքննության նախապատրաստելու կապակցությամբ նաև Սահմանադրական դատարանի կողմից տվյալ գործով որպես զեկուցող նշանակված Սահմանադրական դատարանի դատավորը Սահմանադրական դատարանի նախագահի գիտությամբ իրավասու է պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններից, դրանց պաշտոնատար անձանցից պահանջելու փաստաթղթեր, տեղեկություններ եւ այլ նյութեր, փորձաքննություններ, բացառությամբ իրավունքի հարցերով փորձաքննությունների: 2. Սահմանադրական դատարանի եւ զեկուցողի պահանջները եւ հանձնարարականները (այսուհետ՝ պահանջ) պետք է կատարվեն Սահմանադրական դատարանի կամ զեկուցողի սահմանած ժամկետում: 3. Եթե սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված ժամկետում Սահմանադրական դատարանի կամ գործով զեկուցող դատավորի պահանջների կատարումն անհնարին է, ապա պահանջի հասցեատերը պարտավոր է պահանջի կատարման ժամկետը լրանալուց ոչ ուշ, քան երեք օր առաջ Սահմանադրական դատարանին կամ զեկուցողին

	գրավոր իրազեկել ժամկետը երկարաձգելու անհրաժեշտության մասին: Սահմանադրական դատարանը է կամ զեկուցող դատավորը կարող են երկարաձգել պահանջի կատարման ժամկետը կամ պահանջները վերահասցեագրել մեկ այլ մարմնի (անձի): Հակառակ դեպքում ուժի մեջ է մնում Սահմանադրական դատարանի կամ զեկուցողի արդեն իսկ սահմանած ժամկետը:
Հոդված 50, 4-րդ մաս	4. Նիստերի դահլիճից հեռացումը չի կարող կիրառվել տվյալ պահին ցուցմունք տվող վկայի նկատմամբ: Գինոդ Դատավարության կողմի նկատմամբ նիստերի դահլիճից հեռացում կիրառվելու դեպքում նիստը կարող է հետաձգվել սանկցիայի կիրառման ժամկետով:
Հոդված 51, 6-րդ մաս	6. Կողմերն իրենց բացատրությունների գրավոր տեքստը բացատրություններ տալուց հետո կարող են տրամադրվել ում են Սահմանադրական դատարանին:
Հոդված 52, 2-րդ մաս	2. Եթե, չնայած ապացույցներ ձեռք բերելու համար ձեռնարկված միջոցներին, ձեռք բերված ապացույցները բավարար չեն գործով որոշում կամ եզրակացություն ընդունելու համար, եւ կողմին կարող է հայտնի լինել տվյալ գործով պարզելու ենթակա որեւէ փաստ, ապա Սահմանադրական դատարանի նախաձեռնությամբ պահանջով կամ մյուս կողմի միջնորդությամբ նա պարտավոր է հանդես գալ որպես վկա:
Հոդված 53, 3-րդ մաս	3. Փորձագետը նիստը նախագահողի կողմից նախագազույցվում է ակնհայտ կեղծ եզրակացություն տալու է եզրակացություն տալուց հրաժարվելու համար օրենքով սահմանված պատասխանատվության մասին:
Հոդված 62, 2-րդ մաս	2. Սահմանադրական դատարանի դատավորը պարտավոր է մասնակցել քվեարկությանը եւ քվեարկել հոգուս կողմ կամ ընդդեմ Սահմանադրական դատարանի համապատասխան որոշման կամ եզրակացության ընդունմանը:
Հոդված 62, 10-րդ մաս	10. Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 1-4-րդ եւ 7-րդ կետերով նախատեսված հարցերով որոշում կամ եզրակացություն ընդունելու օրվան հաջորդող տասնօրյա ժամկետում Սահմանադրական դատարանի դատավորը կարող է ներկայացնել հատուկ կարծիք՝ որոշման կամ եզրակացության ինչպես եզրափակիչ, այնպես էլ պատճառաբանական մասի վերաբերյալ, որն անհապաղ հրապարակվում է Սահմանադրական դատարանի պաշտոնական կայքէջում, ինչպես նաեւ հրապարակվում է Հայաստանի Հանրապետության պաշտոնական տեղեկագրում եւ Սահմանադրական դատարանի տեղեկագրում:
Հոդված 68, 6-րդ մաս	6. Հանրաքվեով ընդունված օրենքների սահմանադրականության վիճարկման վերաբերյալ գործերով որպես պատասխանող կողմ ներգրավվում է Ազգային ժողովը:
Հոդված 68, 16-րդ մաս	16. Սահմանադրական դատարանը սույն հոդվածի 109-րդ մասի 1-ին եւ 2-րդ մասերով կետերով նախատեսված որոշումները սույն օրենքով սահմանված կարգով ներկայացված համապատասխան դիմումի հիման վրա կարող է վերանայել, եթե՝
Հոդված 69, վերնագիր	Հոդված 69. Կոնկրետ գործերով վերջնական դատական ակտով իր նկատմամբ կիրառված նորմատիվ իրավական ակտերի՝ Սահմանադրականությունը կարգավորող համապատասխանությունը որոշելու վերաբերյալ գործերի քննությունը ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց դիմումների հիման վրա

Հոդված 69, 3-րդ մաս	3. Անհատական դիմումները կարող են Սահմանադրական դատարան ներկայացվել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի կողմից դատական պաշտպանության բոլոր միջոցները սպառելուց՝ վերջնական դատական ակտն օրինական ուժի մեջ մտնելուց ոչ ուշ, քան վեց ամիս հետո:
Հոդված 72, 6-րդ մաս	6. Սահմանադրական դատարանի կողմից Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության փոփոխությունների նախագծի, ինչպես նաև իրավական ակտերի նախագծերի՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը հակասող ճանաչելու մասին որոշում ընդունվելու դեպքում նախագիծը՝ ամբողջությամբ կամ Սահմանադրությանը հակասող ճանաչված մասով հանվում է շրջանառությունից:
Հոդված 73, 5-րդ մաս	5. Սահմանադրական դատարանի կողմից Ազգային ժողովի ընդունած օրենքը կամ օրենքի վիճարկվող դրույթը՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը հակասող ճանաչելու մասին որոշում ընդունվելու դեպքում օրենքը ամբողջությամբ կամ Սահմանադրությանը հակասող ճանաչված մասով հանվում է շրջանառությունից:
Հոդված 77, 13-րդ մաս, 2-րդ կետ	13. Սույն հոդվածում նշված գործերով Սահմանադրական դատարանն ընդունում է հետևյալ որոշումներից որեւէ մեկը՝ 2) անվավեր ճանաչել Ազգային ժողովի ընտրությունների արդյունքներով ընդունված որոշումը եւ ա. անվավեր ճանաչել ընտրությունների արդյունքները, բ. անվավեր ճանաչել ընտրությունների արդյունքները եւ սահմանել մանդատների բաշխման կարգը, գ. ընտրությունները ճանաչել չկայացած,
Հոդված 78, 4-րդ մաս	4. Սույն հոդվածում նշված գործերով որոշում ընդունելիս Սահմանադրական դատարանը պարզում է Հանրապետության նախագահի թեկնածուի առաջադրման եւ ընտրության համապատասխանությունը՝ Սահմանադրությամբ և «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքով նախատեսված կարգին:
Հոդված 79, 2-րդ մաս	2. Սույն հոդվածում նշված գործերով «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 157-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված կարգով Սահմանադրական դատարան կարող է դիմել պատգամավորների ընդհանուր թվի առնվազն մեկ հինգերորդը:
Հոդված 81, 1-ին մաս	Սույն հոդվածում նշված գործերով Սահմանադրական դատարան կարող է դիմել Կառավարությունը՝ Հանրապետության նախագահի լիազորությունների կատարման անհնարինության մասին տեղեկություններին իրազեկ դառնալուց ոչ ուշ, քան 5 օր հետո:

Հոդված 82, 4-րդ մաս	4. Սահմանադրական դատարանի այն դատավորը, ում կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ գործ է քննվում, դատավարությանը ներգրավվում է բացառապես որպես պատասխանող եւ օգտվում է դատավարության կողմի՝ սույն օրենքով նախատեսված իրավունքներից եւ կրում նրա պարտականությունները:
Հոդված 82, 10-րդ մաս	10. Սույն հոդվածում նշված գործերով Սահմանադրական դատարանը դատավորի նկատմամբ կարող է կիրառել հետեւյալ կարգապահական տույժերից որեւէ մեկը՝ 1) նախազգուշացում, 2) նկատողություն, որը զուգորդվում է դատավորին 6 ամիս ժամկետով աշխատավարձի 30 տոկոսից գրկելով, 3) խիստ նկատողություն, որը զուգորդվում է դատավորին 1 տարի ժամկետով աշխատավարձի 30 տոկոսից գրկելով:
Հոդված 83, 1-ին մաս	1. Սահմանադրական դատարանի դատավորի լիազորությունները դադարեցնելու վերաբերյալ Սույն հոդվածում նշված գործերով Սահմանադրական դատարան կարող է դիմել Ազգային ժողովը՝ պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների առնվազն երեք հինգերորդով ընդունված որոշմամբ, որում պետք է մատնանշվեն Սահմանադրության 164-րդ հոդվածի 9-րդ մասում եւ սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասում ամրագրված հիմքերը:
Հոդված 84, 1-ին մաս	1. Իր լիազորությունների իրականացման կապակցությամբ Սահմանադրական դատարանի դատավորի նկատմամբ քրեական հետապնդում հարուցելու կամ նրան ազատությունից գրկելու մասին համաձայնություն տալու վերաբերյալ Սույն հոդվածում նշված գործերով Սահմանադրական դատարան կարող է դիմել գլխավոր դատախազը:
«ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ (Կ-206.8) ՆԱԽԱԳԻԾ	
Նախագիծ	Նախագիծը շարադրել այլ խմբագրությամբ (նախագիծը, ինչպես նաև օրենքում առաջարկվող փոփոխությունների տեղեկանքը կից ներկայավում են)

[Type text]